

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Det blå hus Haurumsvej 18 8381 Tilst
Dagtilbuddets navn	Tilst dagtilbud
Titel på deltagere på mødet	Pædagogisk leder Dagtilbudsleder Medarbejderrepræsentant Forældrerepræsentant Pædagogisk vejleder Konsulent fra sektion dagtilbud, Børn og Unge.
Dato for tilsynsmødet	4. marts 2024

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	3
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	4
Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner	4
Det sproglige læringsmiljø.....	6
Forældresamarbejde.....	7
Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten.....	8
Ramme for det uvildige tilsyn	9

Denne tilsynsrapport er udarbejdet på baggrund af et lovpligtigt uvildigt tilsyn. Det uvildige tilsyn gennemføres af en dagtilbudskonsulent fra Børn og Unge i Aarhus Kommune. Man kan læse mere om tilsynsprocessen i bilaget bagerst i tilsynsrapporten eller på kommunens hjemmeside.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

Den samlede vurdering af kvaliteten i forbindelse med det uvildige tilsyn er ændret praksis

På baggrund af observationer, baggrundsdata og drøftelser giver tilsynsmødet overordnet indtryk af at ledelse og personale i Det blå hus arbejder intentionelt med at skabe læringsmiljøer, som har potentiale til at fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Samtidig ses en høj grad af ujævnhed i huset ift. at god praksis ikke kommer alle børn til gavn. På flere områder er behov for justeringer eller ændringer, med henblik på at pædagogiske praksis rammer alle børns behov ift. at sikre trivsel, læring og dannelse. Vurderingen begrundes nedenfor og udfoldes på de efterfølgende sider.

Ledelse og medarbejdere kan gøre rede for prioriteringer i tilrettelæggelse af læringsmiljøerne og taler ind i hvilke intentioner og overvejelser, som ligger bag den set praksis. De indgår i refleksion omkring data og de udviklingspotentialer, som træder frem i observations- og baggrundsdata.

Der ses eksempler på velfungerende praksis i alle områder, tilsynet fokuserer på. På tværs af huset mødes børnene venligt og tålmodigt, hvilket fungerer godt. Personalet er tæt på og fordeler sig. Der ses en tydelig struktur for dagen, og særligt vuggestuebørnene oplever god tid til leg, medbestemmelse og at der arbejdes med mindre grupper. Ift. de sproglige læringsmiljøer ses understøttende praksis ift. bl.a. ordforråd og opmærksomhed på skrift, samt konsekvent sprogvurderingspraksis.

Opmærksomheder pba. tilsynet retter sig særligt mod at arbejde med børnefællesskaber og børneperspektiv, herunder at skabe bedre balance mellem voksenstyring og børnenes mulighed for at tage initiativer og lege / udforske. Der kaldes på ændringer, som sikrer alle børn tilbydes passende deltagelsesmuligheder, og at niveauet af konflikter og støj reduceres. Samtidig er der brug for at arbejde grundlæggende med, at sprogmiljøet understøtter børnenes sproglige behov bedre, og at de relevante tiltag og metoder, som sættes i værk, har rammer som sikrer børnene positiv sproglig progression.

På baggrund af tilsynet anbefales:

- Styrk børneperspektivet i tilrettelæggelse af aktiviteter, samtidig med at I arbejder struktureret – så strukturen virker understøttende og der er passende deltagelsesmuligheder for alle børn.
- Sæt fokus på at understøtte børnenes leg, bl.a. gennem justering i fysisk indretning og styrket tilgængelighed af materialer til leg og læring. F.eks. legestationer og en mere tydelig kodning af rummene. Samtidigt fokus på personalets rolle i understøttelse af leg.
- Kom konflikter mellem børn mere i forkøbet. Understøt interaktioner mellem børn. Italesæt den gode/ønskede adfærd positivt. Italesæt intentioner og følelser, før konflikten opstår.
- Sæt styrket fokus på systematisk brug af sproglige strategier og metoder, som understøtter sprogforståelse og ordforråd. Skab flere længere samtaler med det enkelte barn, med mange turtagninger frem og tilbage.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Vurdering af kvaliteten af børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner i forbindelse med det uvildige tilsyn er ændr praksis
--

1. Konklusioner fra observationen

Børnene mødes af venlige og imødekommende voksne, som gør sig tilgængelige for børnene og tilbyder positiv fysisk kontakt. Der ses behagelig vejledning i forbindelse med f.eks. håndvask og toiletbesøg / bleskift. Der er en tydelig struktur for formiddagen, hvilket understøttes visuelt. Personalet finder materialer frem og tilbyder aktiviteter. I vuggestue har børnene god tid til fri leg og medbestemmelse ift. hvad de vil beskæftige sig med og hvem de er sammen med.

Kvaliteten kan løftes til gavn for børnene. På tværs af huset kan der lægges op til mere bevægelse og mindre siddende tid/aktivitet ved borde. Indretningen på stuerne kan understøtte leg og udforskning bedre, bl.a. ved bedre tilgængelighed af materialer og ved personalets understøttelse i brugen af dem. I børnehave kan der blive en bedre balance mellem voksenstyret og børneinitieret aktivitet ved at åbne lidt mere op for børneperspektivet. Der ses lav grad af mulighed for selv at tage initiativer og foretage valg. I børnehave er der samtidig et meget højt lydniveau og en del uro. Der er en del konflikter mellem børn, som kunne forebygges. På tværs af huset kan arbejdes med at italesætte følelser og intentioner og benævne adfærd fra en positiv vinkel, når der ses konflikter mellem børn.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Forældre, ledelse og personale genkender og hæfter sig ved den positive og venlige måde at møde børnene på, herunder positiv fysisk kontakt/varme.

Observation af højt støjniveau i børnehaven genkendes hele vejen rundt. Der gøres tiltag for at imødekomme det. Personalet tilkendegiver, at man måske også har vænnet sig lidt til det. Der kan sættes fokus på f.eks. at dele gruppen mere op, så der færre samme sted, bruge skydedøre, voksne kan være rollemodel og tale lavere, man kan være mere udenfor, mere bevægelse.

Vi taler om balancen ift. voksenstyring og børns initiativer i børnehave. Personalet er vejledt ift. at arbejde med tydelig struktur. Bl.a. visualisering, time-timer. De ser samtidig, der godt kunne være mere medbestemmelse. Der er dage og tidspunkter, hvor børnene får lov at bestemme mere, f.eks. eftermiddage. Det pointeres, at mange børn har brug for den tydelige struktur. Stuen har fået meget vejledning. Vi taler om, at tydelig struktur ikke nødvendigvis er det samme som stram eller styrende struktur. Kan man fx arbejde børneinitieret men voksenstruktureret? Det, som gavner nogle børn skal helst ikke være på bekostning af andre. At nogle f.eks. keder sig, eller "slår sig" på struktur som ikke giver mening men blot opleves bestemmende.

Konfliktniveauet mellem børn genkendes og har tidligere været i fokus i huset (jf. eval. af pæd. læreplan). Man kan blive nysgerrig på, hvad konflikterne udløses af, f.eks. hvad går forud? Hvilke situationer? Har

børnene svært ved at lege? Tal ind i både *konfliktforebyggelse* og *konflikthåndtering*. Vi taler om, at styrket tilgængelighed af materialer, indretning og bedre kodning af rummene til leg og læring også vil kunne hjælpe på vej ift. at styrke legen og børnenes mulighed for at tage initiativ og fordybe sig. Vi drøfter konflikter mellem børn ift. vuggestue – man kan søge at undgå det, som udløser: f.eks. for lidt legetøj eller at blive presset sammen på for lidt plads. Behov for fysisk bevægelse.

Sikkerhed på legepladsen tematiseres, bl.a. ift. manglende opdeling og mulighed for opsyn. Flere redskaber passer ikke til de yngste, og børn kan ikke forventes at passe på hinanden. Der nævnes eksempler på negativ fysisk kontakt mellem børn på legepladsen, hvilket kalder på fortsat opmærksomhed ift. personaleroller og -ansvar.

Afdelingen arbejder med handleplaner i fællesskab. Viden om indsatser og/eller f.eks. midlertidig sårbarhed deles. Personalet sparrer med hinanden og inddrager vejleder til sparring. Følelsesregulering har været en del i fokus. Viden fra læringsdag giver fælles referencerammer, hvilket opleves at fungere godt.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Tilsynet vurderer, at afdelingens praksis har fokus på børneperspektiv, børnefællesskaber og understøttelse af børn i udsatte positioner. Samtidig ses, at der på flere områder ift. arbejde med børnefællesskaber og børneperspektiv er brug for ændringer, for at alle børn tilbydes passende deltagelsesmuligheder, udfordringer og for at det høje niveau af konflikter og støj i børnehave nedbringes. Det anbefales konkret at

- Se på balancen mellem børneinitieret og voksenstyring i børnehave. Styrk børneperspektivet i tilrettelæggelse af aktiviteter, samtidig med at I arbejder med struktur – så strukturen virker understøttende for børnene og der er passende deltagelsesmuligheder for alle børn.
- Sætte fokus på at understøtte leg, bl.a. gennem justering i fysisk indretning og styrket tilgængelighed af materialer til leg og læring. F.eks. legestationer og en mere tydelig kodning af rummene. Samtidigt fokus på personalets rolle i understøttelse af leg.
- Kom konflikter mere i forkøbet. Italesæt den gode adfærd positivt. Italesæt intentioner og følelser, før konflikten opstår.

**Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er:
ændr praksis**

1. Konklusioner fra observationen

Der observeres både i børnehave og i vuggestue understøttende praksis. Personalet benævner ting og handlinger i leg, læringsaktiviteter og rutiner. Der bruges rim og fagter, f.eks. ved sang. Der er samtaler mellem voksne og børn. Det fungerer godt, at børnene har adgang til forskellige bøger, og at der tilbydes læsning på en engageret måde, hvor børnene inddrages. Skriftsprog er synligt bl.a. ved alfabeter, og børnenes navne bruges på skrift. Kvaliteten kan styrkes ved at anvende et meget mere specifikt og nuanceret ordforråd, så børnene får flere muligheder for at høre nye ord og udvide deres ordforråd. Flere børn siger ikke selv særlig meget. Samtalerne er præget af få taleture frem og tilbage med forskellig praksis på tværs af personale. I børnehave udfordrer et meget støjende lyd miljø samtalerne og udbyttet af f.eks. læsning. Der kan også her sættes fokus på flere længere samtaler og på at tilbyde en bredere vifte af nye ord, så bl.a. børn med flere sprog understøttes bedre ift. sprogforståelse og ordforråd.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Data fra Hjernen og Hjertet viser systematisk praksis for at sprogvurdere 3-årige. Afdelingen er påbegyndt vurdering af 4-årige i 2024 jf. retningslinjer. Afdelingen har de seneste tre år haft en meget høj andel af børn med sprogstøttebehov. Det ses desuden, at sprogforståelse og ordforråd ligger lavt og bør være mere i fokus. En række børn, som er revurderet ved 4 år, viser tilbagegang.

Afdelingen hæfter sig positivt ved observationsdatas eksempler på understøttende praksis. Afdelingen udfolder arbejdet med sprog: Der arbejdes med bøger ud fra et bestemt tema, fokusord, sange/sangkort (visualisering). Der anvendes vurdering med FØR-sprog til vuggestuebørn. Praksis ift. handleplaner kan styrkes.

Vi taler om, hvordan man kan give alle børn sproglige deltagelsesbaner i dagligdagen – også de som ikke har sprogstøttebehov. Nogen bliver måske udfordret for lidt. Afdelingen overvejer at arbejde mere i temaer og inddeling i grupper som understøtter differentiering med. Den gode samtale kan understøttes af at have noget at undre sig over og tale om, eks. materialer mm.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Afdelingens sproglige læringsmiljøer er til en vis grad understøttende. Relevante elementer ses bragt i spil i praksis. Hensigter og intentioner kommer imidlertid ikke alle børn til gavn. Det vurderes, at der skal arbejdes grundlæggende med at sikre et sprogmiljø som understøtter alle børnenes sproglige behov, og at de tiltag, som sættes i værk, får tilstrækkelig effekt. Det anbefales at

- Nedbringe støjniveauet og sikre børnene et lyd miljø, som gør det muligt at høre / lære sprog.
- Flere længere samtaler med det enkelte barn: Flere turtagninger pr. samtale.
- Fokus på sproglige strategier, som understøtter sprogforståelse og ordforråd. Sæt ord på ting, handlinger, følelser og intentioner. Udvid børnenes bidrag. Tilbyd aktivt nye ord og begreber – forklar og visualiser, hvad de betyder. Systematiser dialogisk læsning, helst flere gange ugentlig, for at styrke børnenes ordforråd og sprogforståelse.

Vurdering af kvaliteten af forældresamarbejde i forbindelse med det uvildige tilsyn er: juster praksis.

1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen?

Ifølge dagtilbuddets pædagogiske læreplan sker forældresamarbejdet dels på daglig basis, i regi af forældreråd og dagtilbudsbestyrelse. Der tages "afsæt i, og viser respekt for, den enkelte families behov og perspektiver [...] "gennem anerkendende og bekræftende kommunikation"[...] "er undersøgende og nysgerrige på forældrenes perspektiver og på de intentioner, der ligger bag deres handlinger sammen med barnet". Der beskrives samarbejde omkring handleplaner og konkret vejledning i sproglig understøttelse hjemme.

Ift. forældrerådets rolle beskrives, at de orienteres om afdelingens arbejde og der foregår drøftelser f.eks. har været fokus på "madro", desuden faglige oplæg med orientering om aktuelle øvebaner.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Fra forældreside opleves et godt forældresamarbejde. Det betones, at der er tillid til personalet, ift. at man bliver orienteret, hvis der er noget. Der beskrives en oplevelse af at blive taget alvorligt. Den daglige kommunikation beskrives som velfungerende.

Personalet oplever godt forældresamarbejde, samtidig også at der kan være udfordringer ift. kommunikation. Afdelingen beskriver, at der arbejdes med at stille tydelige forventninger til forældre og vende tilbage. Som eks. når der mangler skiftetøj. Personalet oplever at skulle sige det samme mange gange. Vi taler om, at det kan overvejes at gå nye veje, som giver mere mening for forældrene og arbejde ud fra at sikre fælles forståelse af hvorfor f.eks. passende udetøj er afgørende. Manglende skiftetøj er ofte forhindring for at børnene kan komme ud. Afdelingen ønsker af princip ikke at modtage (ekstra)tøj fra forældre til forældre. Forældrerepræsentanten peger på, at det er ærgerligt, at det kan blive begrænsende for, hvilke fælles aktiviteter, der kan lade sig gøre for børnegruppen.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Grundlæggende tegnes der på tilsynsmødet et billede af et godt og tillidsfuldt forældresamarbejde. Der kan samtidig arbejdes med justeringer, særligt i forhold til differentieret kommunikation, med fokus på at lykkes godt i samarbejde med *alle* forældre - dette til gavn for det enkelte barn og for hele børnegruppen. Det anbefales at

- Arbejde med positive forventninger til alle forældre. Når I kommunikerer, afsøg hvordan budskabet forstås og giver mening for forældrene. Understøt visuelt og påregn behov for gentagelser.
- Tænk kreativt, når I synes I har "prøvet alt": Søg inspiration hos andre afdelinger ift. kommunikation, inddrag gerne forældreråd eller faglig vejleder som sparringspartner.

Bilag 1

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes

deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne er certificerede i at foretage observationer med ITERS-3 og ECERS-3. Dagtilbudsledelsen har gennemgået et læringsforløb, som klæder dem på til at observere med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af uddannede konsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis sammen med medarbejdere i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagernes egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsæt for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.